

PISTI ÉS MIKI TÖRTÉNETE

Élt egyszer egy köznemesi családba született földesúr, kinek hatalmas birtokát az Úr 1821. esztendejében, az éj leple alatt, hatalmas hó fedte be. A hóval érkezett síri csönd azonban hamar elilllant, mivel gyermeksírás hangja keltette fel a vidék lakóit. Két kisdéd született aznap a birtokon: az egyik a földesúr fia, Miki, a másik pedig a szerényebb körülmények közé érkezett Pisti, aki a földesúr legszorgalmasabb jobbágynak gyermeke volt.

Teltek-múltak az évek, és a két fiú egymás mellett játszva cseperedett, pajtásokból jó barátok lettek. Azonban mihelyst Pisti, a jobbágyfiú elég idős lett ahhoz, hogy a ludakat egyedül is őrizhesse, egyre kevesebb ideje maradt a közös bolondozásokra, szülei őt is bevonták a munkába. Miki sem tétlenkedhetett sokáig, ugyanis édesapja felfogadta a környék legjobb házitanítóját, hogy fia megismerkedhessen a tudományokkal és művészetekkel. Miki szülei szerették volna, hogy idővel majd ő vegye át a birtok irányítását. Ezért, amikor elég idős lett, Bécsbe küldték tanulni, ahonnan 1839-ben tért haza a birtokra. Amikor újra találkozott régi barátjával, Pistivel, örömmel mesélt neki arról, hogy milyen volt az élet Bécsben: a bálóktól elkezdve az utazásokon át a tanulásig mindenről beszámolt. Pisti szerényen hallgatta, majd Miki kérdésére elmesélte, hogy nála semmit sem változott a helyzet: ugyanúgy a földeken dolgozik, mint gyerekkorában, a szülei idősek, már nehezen bírják a munkát. Szívesen megismerne új termelési technikákat, hogy könnyítsen a családjá terhein, de nincs elég pénze és ideje tanulni. Nagyon sokat kell adóznia és dolgoznia Mikiék birtokán.

Mikinek – hallva barátja panaszait – eszébe jutott, hogy máshol is elégedetlenkedtek már a jobbágyok, több országban változtattak is ezen a rendszeren. Itthon szintén arról beszélnek, hogy lehetőséget kellene adni a jobbágyoknak arra, hogy megvásárolhassák a földet, amelyen élnek. Miki el is mondta Pistinek, mi a véleménye erről. Nem érti, miért kellene egy ilyen régóta működő rendszeren változtatni, hiszen náluk is jó a földesúr és a jobbágyok közötti viszony. Belegondolt, milyen következményekkel járna mindkettőjükre nézve, ha hirtelen minden másként lenne, mint eddig volt: Pisti nem is sejti, a fizikai munkán kívül mennyi egyéb feladatból áll egy birtok vezetése. A világban való boldoguláshoz sem elég önmagában az, hogy az ember szabad. Arról nem is beszélve, hogy Mikiék milyen helyzetbe kerülnének. Jelentősen lecsökkenne az egyetlen bevételi forrásuk, a birtokuk nagysága, és nem maradna senki, aki a maradék földeket megművelné.

Ahogy közeledett az országgyűlés időpontja, egyre többet beszélgettek erről a problémáról; és minél többet beszélgettek róla, annál inkább egyértelművé vált számukra, hogy mindkét oldalon van igazság. Miki még azon is elgondolkodott, hogy követnek jelölteti magát, így – ha vármegyéjét sikerül meggyőznie – talán az ország egészét párbeszédre bírhatja majd.